

Gebruik de thuistaal van Nederlandsetaal- leerders als hefboom voor je instructie (groepen met dezelfde thuistaal)

Onderwijsvorm	Lager onderwijs, secundair onderwijs
Bouwsteen	 Bouwsteen 5 Verzorg de kwaliteit van je instructie
Aanbeveling	5.5 Hou rekening met de taalachtergrond van leerlingen om je instructie te versterken

Achtergrond

Een team Amerikaanse onderzoekers ontwikkelde een intensief programma om de woordenschat (school- en vaktaal) en het leesbegrip van gevorderde Engelsetaallearners in het vierde en vijfde leerjaar te versterken. Elke dag werkte een leerkracht 30 tot 40 minuten met een vast groepje van vier tot zes leerlingen aan een eigen leerlijn. Bouwstenen van het programma waren de volgende: een thematische aanpak vanuit rijke, complexe teksten, expliciete instructie in school- en vaktaal, geïntegreerd werken aan mondelinge en schriftelijke vaardigheden in zowel taal- als zaakvakken, herhaalde leer- en oefenkansen voor schriftelijke vaardigheden. Het programma had een positieve invloed op de woordenschatkennis (school- en vaktaal) van de leerlingen.

Beschrijving

In verschillende succesvolle programma's voor Engelsetaallearners zetten leerkrachten de thuistaal van de leerlingen bewust in om hun instructie te versterken. De thuistaal vormt dan een **brug** om de instructietaal vlotter te verwerven, en speelt dus een **ondersteunende rol**.

De mate waarin en manier waarop leerkrachten de thuistaal van hun leerlingen precies inzetten, hangt van verschillende factoren af:

- de taalvaardigheid van de leerlingen in zowel de thuis- als onderwijstaal
- de samenstelling van de klasgroep (bijv. alle leerlingen spreken dezelfde thuistaal vs. leerlingen spreken een mix van thuistalen)
- het soort onderwijsprogramma (bijv. tweetalig onderwijs vs. eentalige programma's)

- de taalvaardigheid van de leerkracht in de thuistaal van de leerlingen

In deze fiche illustreren we enkele manieren waarop je de thuistaal kan inzetten in een context waarin de leerlingen dezelfde thuistaal spreken (bijvoorbeeld Frans, Turks of Arabisch), een sterke basis in deze thuistaal hebben en de leerkracht notie van deze thuistaal heeft.

1. Inzet van de thuistaal bij **woordenschatinstructie**

- Gebruik verwante woorden in de thuistaal en instructietaal, als je moeilijkere of abstracte woordenschat wil aanleren zoals school- en vaktaalwoorden, Bijvoorbeeld:

Nederlands	Frans
depopulatie	la dépopulation/ le dépeuplement
noteren	noter
...	...

- Laat leerlingen brainstormen over de vertaling van complexere woorden en zinnen. Spreek bijvoorbeeld af dat de leerlingen de thuistaal mogen gebruiken tijdens het brainstormen, terwijl de terugkoppeling naar de klas en de leerkracht in het Nederlands gebeurt.

2. Inzet van de thuistaal bij instructie in **woordvormingsaspecten**

- Wijs leerlingen, indien van toepassing, op de gelijkenissen en verschillen van voor- en achtervoegsels in beide talen.

- Bijvoorbeeld: wanneer je bij het grondwoord 'real' het achtervoegsel '-iteit' toevoegt, krijg je 'realiteit'. Eenzelfde proces gebeurt (onder andere) in het Spaans: 'real'+ 'idad'.

3. Inzet van de thuistaal bij instructie in **grammaticale vaardigheden**

- Onderzoek de gelijkenissen en verschillen in woordvolgorde tussen beide talen.
- Bijvoorbeeld: 'de excellente student' versus 'el estudiante excelente'.

Aan de slag?

Wil je op basis van deze fiche meteen aan de slag voor je eigen klaspraktijk? Ga dan zeker eens kijken op <https://www.clavescurriculum.net/about-basic>. Daar kan je de eerste twee units van het Engelstalige programma downloaden.

Bekijk zeker ook

Gebruik de thuistaal van Nederlandsetaalleerders als hefboom voor je instructie (groepen met verschillende thuistalen)

Bron

Proctor, C. P., Silverman, R. D., Haring, J. R., Jones, R. L., & Hartranft, A. M. (2020). Teaching bilingual learners: effects of a language-based reading intervention on academic language and reading comprehension in grades 4 and 5. *Reading Research Quarterly*, 55(1), 95–122. <https://doi.org/10.1002/rrq.258>